

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.11.1978, sp. zn. 11 Tz 67/78, ECLI:CZ:NS:1978:11.TZ.67.1978.1

Číslo: 30/1979

Právní věta: Neověřená kopie veřejné listiny není veřejnou listinou ve smyslu § 176 odst. 1 tr. zák. Podstatná změna obsahu takové kopie bez ověření příslušným orgánem není proto trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.11.1978

Spisová značka: 11 Tz 67/78

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Listiny veřejné, Padělání a pozměňování veřejné listiny

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. c
§ 176

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1979 sb. rozh.

Neověřená kopie veřejné listiny není veřejnou listinou ve smyslu § 176 odst. 1 tr. zák. Podstatná změna obsahu takové kopie bez ověření příslušným orgánem není proto trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13. 11. 1978 sp. zn. [11 Tz 67/78.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. března 1977 sp. zn. 2 T 76/77 ve spojení s rozsudkem městského soudu v Praze ze dne 4. května 1977 sp. zn. 3 To 119/77 a trestní stíhání obviněného J. P. z důvodu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. zastavil.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 3. 1977 sp. zn. 2 T 76/77 byl obviněný J. P. uznán vinným trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. proto, že v prosinci 1975 podstatně změnil vysokoškolský diplom o získání vzdělání na ČVUT a titulu inženýra v oboru strojírenství - strojírenská technologie, když v diplomu svého podřízeného ing. V. Ř.

vymazal osobní jméno a příjmení jmenovaného a vepsal zde svoje osobní data a současně změnil evidenční číslo diplomu; za to byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání devíti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 5. 1977 sp. zn. 3 To 119/77 k odvolání obviněného zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. ve výroku o nepodmíněnosti uloženého trestu odnětí svobody a se zřetelem na ustanovení § 259 odst. 3 tr. ř. trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložil na zkušební dobu tří roků.

Proti tomuto rozsudku městského soudu v Praze podal stížnost pro porušení zákona ministr spravedlnosti ČSR. Vytýká v ní porušení zákona především v ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Namítá, že popis skutku v rozsudečném výroku rozsudku obvodního soudu pro Prahu 2 sice doslova souhlasí se žalobním návrhem, není však totožný se skutkovým zjištěním soudu prvního stupně uvedeným v odůvodnění rozsudku. Soud prvního stupně správně zjistil, že obviněný, když byl vyzván kádrovým oddělením družstva, u něhož jako člen pracoval, aby předložil doklady o získání vysokoškolského vzdělání, nechal si ofotografovat diplom svého podřízeného ing. V. Ř. Na originálu tohoto diplomu však žádné úpravy neprováděl, učinil tak pouze ve fotografii, na níž odstranil jméno ing. V. Ř., datum vystavení, číslo a jednací číslo a nahradil je svým jménem a příjmením, jiným číslem a datem. Takto opravenou fotokopii nechal znovu ofotografovat a předložil ji kádrovému oddělení. Protože fotokopie diplomu nebyla úředně ověřená, byl vyzván, aby ji předložil ověřenou, což neučinil. Tato skutková zjištění jsou však v rozporu s popisem skutku v obžalobě uvedeným, i s výrokem napadeného rozsudku o vině obviněného. Pak je nesprávná i právní kvalifikace jednání obviněného, neboť neověřenou kopii veřejné listiny nelze považovat za veřejnou listinu. Podstatnou změnu obsahu neověřené kopie veřejné listiny nelze tedy považovat za padělání nebo podstatnou změnu veřejné listiny ve smyslu ustanovení § 176 odst. 1 tr. zák. Jednání obviněného včetně předložení neověřené kopie bylo třeba kvalifikovat jako trestný čin podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. Pro tento trestný čin bylo také proti obviněnému vzneseno obvinění, že od 1. 8. 1971 do 7. 7. 1976 pobíral plat, který mu byl stanoven na základě předstíraného vysokoškolského vzdělání, čímž neoprávněně získal celkem 7997 Kčs ke škodě družstva Autocentrum. Usnesením obvodního prokurátora pro Prahu 2 ze dne

14. 2. 1977 sp. zn. Pv 412/76 bylo však trestní stíhání pro tento skutek zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. Protože předložení neověřené kopie bylo jedním ze způsobů předstírání vysokoškolského vzdělání a tvoří s dalšími způsoby předstírání část téhož skutku, vztahuje se zastavení trestního stíhání i na falšování a předložení fotokopie vysokoškolského diplomu. Soud prvního stupně měl proto trestní stíhání obviněného zastavit po předběžném projednání obžaloby podle § 188 odst. 1 písm. d) tr. ř. nebo v hlavním líčení podle § 223 odst. 1 tr. ř. z důvodů § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Jestliže takto nepostupoval, měl tak učinit odvolací soud při plnění prezkumné povinnosti podle ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Podle obsahu spisu obvodní prokurátor pro Prahu 2 podal na obviněného obžalobu pro trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák., jehož se obviněný měl dopustit tím, že v prosinci 1975 podstatně změnil vysokoškolský diplom o získání vzdělání na ČVUT a titulu inženýra v oboru strojírenství – strojírenská technologie, když v diplomu svého podřízeného ing. V. Ř. vymazal osobní jméno a příjmení jmenovaného a vepsal zde svoje osobní data a současně změnil evidenční číslo diplomu.

Popis skutku uvedený v obžalobě obvodní soud pro Prahu 2 doslova převzal do rozsudečného výroku

přesto, že neodpovídá skutkovým zjištěním uvedeným v odůvodnění rozsudku. V tomto odůvodnění obvodní soud v souladu s výsledky provedeného dokazování uvedl, že vzal za prokázáno, že obviněný, když byl vyzván personálním útvaru svého zaměstnavatele VD Autocentrum, aby předložil doklady o získání vysokoškolského vzdělání, využil toho, že jeho podřízený ing. V. Ř. mu zapůjčil svůj vysokoškolský diplom, z něhož vyhotovil fotokopii. Na této fotokopii pak vymazal jméno ing. V. Ř. a další osobní i časové údaje a pozměnil evidenční číslo diplomu; takto upravenou fotokopii nechal ofotografovat a předložil zaměstnavateli.

Z výpovědi obviněného i svědka ing. V. Ř., jakož i z opisu jeho diplomu založeného ve spise vyplývá, že obviněný na originále diplomu neprováděl žádné úpravy.

Uvedená skutková zjištění soudu prvního stupně jsou v rozporu s popisem skutku uvedeným v rozsudečném výroku, neboť výsledky řízení nebylo prokázáno, že obviněný podstatně změnil vysokoškolský diplom; uvedené změny provedl v neověřené fotokopii, kterou vedoucí kádrového oddělení jako doklad nepřijala. Obviněný byl vyzván, aby předložil ověřenou fotografii, což neučinil.

Za daného stavu věci je pak právní posouzení jednání obviněného jako trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. nesprávné proto, že obviněný neprovedl v originálu diplomu žádné změny, provedl je toliko v neověřené fotokopii zmíněného diplomu. Kopii veřejné listiny, která není úředně ověřena, nelze považovat za veřejnou listinu; takováto kopie není sama o sobě dostatečně věrohodným důkazem, že existuje listina, o jejíž kopii má jít. Padělání neověřené kopie veřejné listiny nelze tedy považovat za padělání nebo podstatnou změnu veřejné listiny ve smyslu ustanovení § 176 odst. 1 tr. zák. Podle okolností a záměru pachatele může však takové jednání zakládat znaky jiného trestného činu nebo přečinu.

Z obsahu spisu dále vyplývá, že obviněný po řadu let uváděl v dotaznících, že je absolventem ČVUT a má titul inženýra. Byl si přitom vědom toho, že pokud nepředloží doklad o vysokoškolském vzdělání, jeho středoškolské vzdělání nemůže být uznáno za vysokoškolské. Z obsahu znaleckého posudku a interního sdělení založeného ve spise je zřejmé, že v posuzovaném případě mělo vysokoškolské vzdělání vliv i na výši platu a že obviněný předstíráním vysokoškolského vzdělání vyššího platu ve skutečnosti také dosáhl. Tímto záměrem sledujícím dosažení vyššího platu byl obviněný veden i při falšování zmíněné fotokopie diplomu. Toto jednání obviněného vykazuje po objektivní a subjektivní stránce znaky skutkové podstaty trestného činu podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. Pro tento trestný čin spáchaný tím, že obviněný po uvedenou dobu pobíral plat, který mu byl stanoven na základě předstíraného vysokoškolského vzdělání a neoprávněně tak získal celkovou částku 7440 Kčs, bylo trestní stíhání obviněného zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. usnesením obvodního prokurátora ze dne 14. 2. 1977 sp. zn. Pv 412/76. Obvodní prokurátor tím ve skutečnosti zastavil trestní stíhání i pro skutek kvalifikovaný později v obžalobě jako trestný čin podle § 176 odst. 1 tr. zák., neboť předložení neověřené kopie diplomu bylo jedním ze způsobů předstírání vysokoškolského vzdělání a tvoří tak spolu s dalšími způsoby předstírání vysokoškolského vzdělání část téhož skutku. Za tohoto stavu věci obvodní soud měl správně trestní stíhání obviněného pro zažalovaný skutek zakládající trestný čin podle § 176 odst. 1 tr. zák. zastavit buď po předběžném projednání obžaloby podle § 188 odst. 1 písm. d) tr. ř., nebo v hlavním líčení podle § 223 odst. 1 tr. ř. z důvodu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Jestliže takto nepostupoval a trestní stíhání obviněného nezastavil, měl tak učinit podle § 257 odst. 1 písm. b) tr. ř. odvolací soud v rámci plnění prezkumné povinnosti uložené mu ustanovením § 254 odst. 1 tr. ř.; poněvadž tak neučinil, porušil tím zákon v cit. ustanovení.